Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Nationale Ombudsman
Mr. R.F.B. van Zuthpen
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
DGB/DGB/2015/1475U

Uw brief (kenmerk)
2015.00326

Datum
Betreft Zorgenbrief over dwangverrekening van toeslagen

Geachte heer Van Zutphen,

De waarnemend Nationaal ombudsman heeft in zijn brief van 20 maart jl. zijn zorgen geuit over de dwangverrekening van toeslagen. In die brief schetst hij problemen en schadelijke effecten die hij als gevolg daarvan ziet. Hij verzoekt om het beleid ten aanzien van de dwangverrekening van zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget te heroverwegen. Het huidige beleid waarbij achteraf, op verzoek, rekening wordt gehouden met de beslagvrije voet is in zijn ogen ontoereikend. In deze brief ga ik op deze onderwerpen in. Ik wil daarbij allereerst opmerken dat ik begrijp dat u de geschetste problematiek wilt adresseren. Uw zorgen daarover deel ik.

Achtergrond/werkwijze
In het geval een toeslagvoorschot geheel of gedeeltelijk moet worden terugbetaald, biedt de Belastingdienst standaard een betalingsregeling aan van vierentwintig maanden. Bij dit aanbod wordt vermeld dat in het geval de belanghebbende niet in staat is de voorgestelde betalingsregeling na te komen, hij een persoonlijke betalingsregeling (de zogenoemde maatwerkregeling) kan aanvragen. De maatwerkregeling wordt gebaseerd op de individuele betalingscapaciteit van de belanghebbende. Bij de berekening van de betalingscapaciteit speelt de beslagvrije voet een belangrijke rol.

Indien de belanghebbende geen actie onderneemt, dat wil zeggen niet betaalt, geen gebruik maakt van de standaard aangeboden betalingsregeling en evenmin van de mogelijkheid een persoonlijke betalingsregeling aan te vragen, kan de verrekening aan de orde komen. Gelet op de complexiteit van de beslagvrije voet en de schaal waarop de verrekening door de Belastingdienst wordt toegepast, is het in het algemeen niet mogelijk vooraf vast te stellen of ten gevolge van de verrekening te weinig bestaansmiddelen overblijven om van te leven. Daarom is in de kennisgeving van de verrekening informatie opgenomen over de relatie met de beslagvrije voet en over de mogelijkheden om de verrekening achteraf te corrigeren. Wanneer er een herzieningsverzoek is ingediend en (gedeeltelijk) gehonoreerd, zal de Belastingdienst de laatste verrekening corrigeren en bij

daaropvolgende verrekeningen rekening houden met de beslagvrije voet van de belanghebbende.

Bij het aanbod tot het treffen van een betalingsregeling en bij de kennisgeving van verrekening wordt de belanghebbende daarover geïnformeerd. De Belastingdienst gaat er dus van uit dat degene die een te hoog voorschot heeft aangevraagd en vervolgens wordt geconfronteerd met een terugvordering, op enig moment zelf actie onderneemt om zich tegen de ongewenste gevolgen van de verrekening te beschermen.

Effecten van verrekening
In de brief wordt een terecht punt benoemd, namelijk het risico dat de beslagvrije voet wordt aangetast waardoor mensen verder in de (financiële) problemen komen omdat ze niet in actie komen. De beslagvrije voet dient een belangrijk doel en moet in acht worden genomen bij de invordering van schulden om een neerwaartse spiraal te voorkomen. Als onderdeel van het probleem wordt gesignaleerd dat belanghebbende vaak zijn post niet leest of begrijpt en daardoor geen beroep doet op de beslagvrije voet, terwijl hij wel voor een correctie van de verrekening in aanmerking komt.

De door u benoemde gevoeligheid geldt in den brede bij de vaststelling van de beslagvrije voet, bijvoorbeeld ook bij een loonvordering waarbij wel vooraf rekening wordt gehouden met de beslagvrije voet. In het geval van een loonvordering wordt de belanghebbende vooraf geïnformeerd over de vastgestelde beslagvrije voet en opgeroepen om eventuele onjuistheden door te geven. Ook dan wordt de post van de schuldeiser niet altijd geopend, gelezen en begrepen door de schuldenaar. Vanwege het belang van de beslagvrije voet en het huidige gebrek aan eenvoud en transparantie, heeft het kabinet de weg ingeslagen richting een vereenvoudiging van de beslagvrije voet. In dat kader wordt ook gekeken naar beslagverboden en de inzet van bijzondere incassomogelijkheden zoals de verrekening. Er moet een eenvoudiger, transparanter en evenwichtig systeem tot stand komen.

Oplossing
Evenals u streef ik naar een oplossing voor deze problematiek. Daarom is het zo belangrijk dat er op dit moment hard gewerkt wordt aan een vereenvoudiging van de beslagvrije voet. De vereenvoudigde beslagvrije voet moet voordelen bieden voor de burger en de schuldeiser. Meer transparantie, duidelijkheid en makkelijker uitvoerbaar. Dit nieuwe systeem zal moeten leiden tot een betere bescherming van de beslagvrije voet welke eenvoudiger kan worden vastgesteld door de beslaglegger. Voor de zomer zal een vervolgbrief over de vereenvoudiging van de beslagvrije voet naar de Tweede Kamer worden gestuurd. In deze brief zal het nieuwe systeem verder worden ingevuld en worden de vervolgstappen benoemd.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën,

Eric Wiebes